



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudkyň Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a Mgr. Hany Ptáčkové v právní věci žalobce: **J.B.**, bytem ■■■, zastoupen JUDr. Adamem Batunou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 1, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2, za účasti osob zúčastněných na řízení: 1. ■■■, se sídlem ■■■, 2. ■■■, bytem ■■■, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2016, č. j. OD 564/2016-2/280.9/Hk,

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 26. 7. 2016, č. j. OD 564/2016-2/280.9/Hk, s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Osobám zúčastněným na řízení s e n e p ř i z n á v á náhrada nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení.

Žalobce se domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Raspenava (dále jen „silniční úřad“) ze dne 30. 3. 2016, č. j. RA/2462/2015/HOR/311/5-280.8. Tímto prvostupňovým rozhodnutím silniční úřad podle § 142 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, k žádosti žalobce vyslovil, že na části pozemku parc. č. ■■■ v k. ú. ■■■, v obci ■■■, jehož část byla vyznačena v příloze rozhodnutí, existuje pozemní komunikace – kategorie veřejně přístupná účelová komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Žádostí ze dne 23. 11. 2015 se žalobce domáhal určení, zda na jeho pozemku parc. č. 171/2 existuje či neexistuje veřejně přístupná účelová komunikace. Silniční úřad

do spisového materiálu založil výpisy z katastru nemovitostí ohledně vlastnictví pozemků sousedících s pozemkem žalobce parc. č. ■ a mapové podklady v různém měřítku zachycující průběhu komunikace vedoucí též po žalobcově pozemku. Město Raspenava upozornilo na skutečnost, že zpevněná část pozemku parc. č. ■ je součástí pozemní komunikace na parc. č. ■ ve vlastnictví města, jejíž průjezdnost je třeba zachovat z důvodu dopravní obslužnosti a vjezdu vozidel Integrovaného záchranného systému.

Silniční úřad k projednání žádosti nařídil ústní jednání spojené s ohledáním na místě, o průběhu komunikace pořídil fotodokumentaci. Silniční úřad měl k dispozici též vytyčovací náčrt ze dne 7. 1. 2015, jímž byly vytyčeny hranice pozemku parc. č. ■, a při ústním jednání byl učiněn zákres komunikace zasahující na předmětný pozemek žalobce.

Rozhodnutím ze dne 30. 3. 2016 silniční úřad vyslovil, že na části pozemku parc. č. 171/2 ve vlastnictví žalobce, která byla vyznačena v příloze rozhodnutí na základě zákresu komunikace při místním ohledání, existuje veřejně přístupná účelová komunikace.

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný žalobcovo odvolání zamítnul a deklaratorní rozhodnutí silničního úřadu potvrdil. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí dospěl ke shodným skutkovým i právním závěrům, které byly obsaženy v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Poté, co žalovaný provedl rozbor ustanovení § 2 a § 7 zákona o pozemních komunikacích, konstatoval, že komunikace vedoucí na části žalobcova pozemku parc. č. ■ splňuje veškeré znaky veřejně přístupné účelové komunikace. Žalovaný zdůraznil, že posuzovaná část pozemku je součástí účelové komunikace, která se nachází i na jiných pozemcích, zejména též na pozemku parc. č. ■ ve vlastnictví Města Raspenava mezi napojením na silnici II/290 (ulice ■) a silnici III/2904 (ulice Liberecká). Dílčí posuzování části pozemku parc. č. ■ by podle přesvědčení žalovaného vedlo k zániku celé účelové komunikace, protože by její původní dopravní role mohla být umělým zásahem podstatně okleštěna. Bez části pozemku parc. č. ■ vymezené přílohou prvostupňového rozhodnutí by předmětná komunikace nemohla plnit současnou dopravní roli, neboť by se stala neprůjezdnou pro některé druhy vozidel. Podle žalovaného posoudil silniční úřad všechny čtyři znaky existence veřejně přístupné účelové komunikace správně. Žalovaný konstatoval, že se jedná o spojení s nemovitostmi č. p. ■, ■, ■ a v a spojení se silnicí ■ (ulice ■) i silnicí ■ (ulice ■). Jde o pozemní komunikaci stálou a patrnou v terénu, která je v částech zpevněná šotolinou či má asfaltový kryt; na části žalobcova pozemku parc. č. ■ jsou patrné vyjeté koleje, jak vyplynulo z protokolu o provedení ústního jednání s ohledáním na místě. Žalovaný se podrobně věnoval znaku, kterým je souhlas vlastníka s obecným užíváním, a dospěl k závěru, že pozemek byl jako účelová komunikace užíván od nepaměti, minimálně od roku 1993 slouží pro občany z Liberecké ulice jako komunikační spojnice do ulice ■ (příjezd a přístup do prodejny potravin), v této době byl vlastníkem pozemku až do roku 1994 Pozemkový fond ČR, od něhož pozemek nabyl právní předchůdce současných vlastníků v restituci, vlastnil jej do roku 2004, přičemž po celou dobu sloužil pozemek obecnému užívání veřejnosti, nikdo jeho obecnému užívání nebránil. Restituent, byť konkludentně, s obecným užíváním pozemku veřejností souhlasil a tento stav trval i po přechodu vlastnického práva na současné vlastníky včetně žalobce, kteří jej nabyli v roce 2004 jako dědictví. Žalovaný dále zdůraznil, že na sousedním pozemku parc. č. ■ ve vlastnictví ■ a existuje účelová komunikace. Dále žalovaný dovodil, že zde existuje nutná a ničím nenahraditelná komunikační potřeba. Pozemek parc. č. ■ je součástí účelové komunikace

nacházející se i na pozemku parc. č. ■ a plní tak funkci komunikačního spojení s rodinnými domy č. p. ■, ■, ■ a ■, jakož i silnicí ■ (ulice ■) i silnicí ■ (ulice ■). Žalovaný zopakoval, že je potřeba celou komunikaci posuzovat jako funkční celek, tedy od křižovatky ke křižovatce. Případné komunikační alternativy, o nichž by se dalo reálně uvažovat, podle přesvědčení žalovaného neexistují. Pokud by byla účelová komunikace na části žalobcova pozemku vyloučena z obecného využívání, celá komunikace by se stala pro změněné šířkové poměry v daném místě neprůjezdnou pro některé druhy silničních a jiných vozidel, stala by se rozdělenou na dvě slepé části. Žalovaný uzavřel tím, že případnému poškozování části pozemku parc. č. ■ se žalobce může bránit úpravou nebo omezením veřejného přístupu na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně jeho oprávněných zájmů.

II. Žaloba

Ve včas podané žalobě žalobce namítal, že nebyl naplněn znak nutné (nezbytné) komunikační potřeby předmětné komunikace. Nesouhlasil s tím, že žalovaný celou komunikaci posuzoval funkčně jako celek od křižovatky ke křižovatce. Namítal, že se správní orgány měly zabývat otázkou, zda je komunikační napojení rodinných domů č. p. ■, ■, ■ a ■ prostřednictvím jiné alternativní cesty možné. Podle žalobce takové alternativní cesty, které nepovedou přes jeho pozemek, existují. Vlastníci uvedených nemovitostí mohou jako příjezdovou cestu využít komunikaci ze směru od ulice ■, která se nachází pouze na pozemku ve vlastnictví ■ a končí před žalobcovým pozemkem. Uzavřením dopravní cesty v části na pozemku žalobce by nedošlo k omezení možností vlastníků zmíněných nemovitostí. Nutná komunikační potřeba není dána ani z důvodu přístupu na zemědělské plochy, neboť všechny zemědělské plochy, které by připadaly v úvahu, jsou ve vlastnictví žalovaného a spoluvlastníků pozemku parc. č. ■.

Žalobce se neztotožnil ani s argumentem silničního úřadu, že alternativní cesta je nebezpečnější, neboť vede přes nechráněný přejezd. To podle žalobce není pro posouzení právního vztahu ke komunikaci podstatné, protože všichni řidiči mají znát pravidla pro přejezd železničních přejezdů. Žalobce upozornil na to, že ze strany ulice ■ se v bezprostřední blízkosti spojnice nachází potok bez svodidel a zábran, proto i posuzovaná účelová komunikace může být za nepříznivého počasí nebezpečná. Dále uvedl, že i při zachování spojnice mezi ulicemi ■ a ■ by vozidla musela přejíždět přes nechráněný přejezd.

Rovněž nemůže obstát argument, že se jedná o nejkratší možné spojení. Spojnice je kratší o 337 m, což nemůže být podstatné. Povrch spojnice nelze srovnávat s povrchem silnice II. a III. třídy, které se nacházejí na delší cestě. Podle žalobce existují i další alternativní cesty, které vedou výhradně přes pozemky jednotlivých vlastníků uvedených rodinných domů nebo jiné pozemky ■ či ■. Tyto cesty jsou patrné v terénu, byť z důvodu neužívání lehce zarostlé, a dříve byly vlastníky dotčených nemovitostí užívány.

Podle žalobce tedy není dána nutná komunikační potřeba odůvodňující přejezd přes jeho pozemek. Žalobce v této souvislosti upozornil na skutečnost, že některý ze znaků účelové komunikace může odpadnout, dochází pak k zániku účelové komunikace. Takovým důvodem může být třeba vybudování jiné obslužné komunikace.

Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k novému projednání a žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný pouze odkázal na žalobou napadené rozhodnutí a navrhoval, aby soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítnul.

IV. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

■ pouze doložilo zápis ze dne 8. 11. 2016 o místním šetření na účelové komunikaci na pozemku parc. č. ■ 1, na kterém se za účasti Policie ČR jako vlastníků účelové komunikace na uvedeném pozemku zavázalo k osazení svodidel od křižovatky se silnicí ■ (ulice ■) podél vodního toku k zabezpečení silničního provozu na komunikaci.

Zdenka Jehličková setrvala na požadavku zachovat průjezdnost komunikace pro občany Liberecké ulice, neboť se jedná o zkratku k zajištění potřebného nákupu potravin v místní samoobsluze. Dodala, že za tímto účelem byla počátkem 90. let minulého století městským úřadem provedena asfaltová penetrace povrchu komunikace.

V. Posouzení věci krajským soudem

Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející přezkoumal krajský soud v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, vycházel přitom skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.

K projednání žaloby nařídil soud ústní jednání, při kterém žalobce i žalovaný setrvali na svých stanoviscích. Žalobce navrhoval doplnit dokazování dříve předloženou mapou z katastru nemovitostí, fotografiemi a dále fotografiemi pozemku dotčeného komunikací z února 2017, aby prokázal, že komunikace je užíváním poškozována. Soud jeho důkazním návrhům nevyhověl, neboť měl za to, že skutkový stav byl správními orgány zjištěn dostatečně při místním ohledání, při němž byla rovněž pořízena fotodokumentace, a že otázka případného poškození žalobcova pozemku není podstatná pro posouzení žalobních námitek. Město Raspenava při ústním jednání uvedlo, že dotčená komunikace slouží v době povodní jako evakuační, je užívána od nepaměti, v 70. letech na ni byl vybudován asfaltový povrch, jehož stav je zhoršen. Město jej chtělo opravit, žalobce ovšem svým přístupem opravy komunikace zdržuje. Pro přezkoumání napadených rozhodnutí dospěl soud k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné.

Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalovaného ve spojení s deklaratorním rozhodnutím silničního úřadu vydaným podle § 142 odst. 1 správního řádu o tom, že na části žalobcova pozemku parc. č. ■ označené v příloze rozhodnutí se nachází veřejně přístupná účelová komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Jádrem sporu je posouzení otázky, zda byl v souladu s § 7 odst. 1 zákona

o pozemních komunikacích a relevantní judikaturou správních soudů naplněn rovněž čtvrtý znak účelové komunikace veřejně přístupné, kterým je nutná komunikační potřeba uvedené komunikace.

V obecné rovině soud zdůrazňuje, že znak nutné komunikační potřeby se zkoumá vždy ve vztahu ke konkrétním dotčeným nemovitostem, pro něž sporná komunikace plní roli komunikační spojnice. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2015, č. j. 6 As 213/215-14, publ. ve Sb. NSS 3371/2016 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu též dostupné na www.nssoud.cz), lze uvést, že pozemní komunikace této kategorie již ze své podstaty slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Lze přisvědčit žalovanému, že při posuzování nutné komunikační potřeby cesty na určitém pozemku není na místě posuzovat jednotlivě dílčí úseky, resp. pozemky tvořící cestu, neboť jednotlivé pozemky nemusí tento znak samy o sobě naplňovat, ale svůj dopravní účel plní právě v kontextu sítě ostatních pozemních komunikací.

V souzeném případě bylo zjištěno, že část komunikace probíhající na pozemku žalobce parc. č. ■ (jak byla zakreslena v příloze prvostupňového rozhodnutí) je součástí dlouhodobě užívané pozemní komunikace probíhající na dalších pozemcích, konkrétně na pozemcích parc. č. ■, ■ a ■ v obecním vlastnictví ■. Tato komunikace slouží jako dopravní spojení rodinných domů č. p. ■, ■, ■ a ■ rovněž se silnicí ■ (ulice ■) a jako spojení mezi silnicemi ■ (ulice ■) a ■ (ulice ■). Komunikační spojení mezi silnicemi ■ (ulice ■) a silnicí ■ (ulice ■) užíváno dlouhodobě, zpevněná komunikace byla v minulosti vybudována pro obyvatele uvedených nemovitostí a pro občany z ulice ■ jako dopravní spojení do ■ ulice, za tím účelem byla provedena i obnova povrchu části komunikace na pozemku parc. č. ■ (cca 1/3 ve směru od ulice ■), jak vyplynulo z vyjádření ■. Soud souhlasí se správními orgány, že bez vymezené části žalobcova pozemku parc. č. ■ by předmětná komunikace nemohla plnit současnou dopravní roli, stala by se totiž z obou stran slepou, neprůjezdnou pro některé druhy vozidel. Přitom komunikace vedoucí po dalších pozemcích, zejména po pozemku parc. č. ■ plní nezastupitelnou komunikační a obslužnou roli, když slouží též vozidlům Integrovaného záchranného systému k dopravní obsluze daného území a je nejkratší únikovou cestou ze záplavového území kolem řeky ■, jak v podrobnostech odůvodnil silniční úřad. Tyto okolnosti považoval soud při posouzení znaku nutné komunikační potřeby za rozhodující. V daném konkrétním případě nelze podle přesvědčení soudu vycházet z pouhého porovnání vzdálenosti míst s využitím posuzované spojnice a bez ní, jak namítá žalobce, bez přihlédnutí k zjištěné dopravní funkci související komunikace na pozemku parc. č. ■ a dalších, která je součástí sítě pozemních komunikací v dané lokalitě. Nelze tedy dospět k závěru, že se jedná o pouhé zkrácení cesty, které lze nahradit alternativní cestou, která by plnohodnotně zajišťovala popsanou dopravní funkci.

Skutečnost, že spojení nemovitostí č. p. ■, ■, ■ a ■ směrem k silnici ■ (ulici ■) je nebezpečnější, bylo jen dalším hlediskem při zhodnocení znaku nutné komunikační potřeby. Žalobci lze sice přitakat, že pravidla pro přejezd, resp. přechod železničních přejezdů je každý povinen znát, neboť jsou součástí platné zákonné úpravy, nicméně nelze zároveň přehlédnout, že správní orgány měly k dispozici též vyjádření Správy železniční dopravní

cesty, státní organizace, které argument silničního úřadu potvrzuje. Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, jednoznačně podpořila komunikační spojení dotčených nemovitostí směrem do ulice ■■■ z důvodu zvýšení bezpečnosti silniční a železniční dopravy, tedy právě s nezbytným využitím vymezené části žalobcova pozemku. Při zachování průjezdnosti komunikace na pozemcích parc. č. ■■■, ■■■ a ■■■ od křižovatky se silnicí ■■■ (ulice ■■■) po křižovatku se silnicí ■■■ (ulice ■■■) by sice vozidla nadále přejížděla přes zmíněný železniční přejezd, nešlo by ale o jediný přístup, který by museli jejich vlastníci, případně ostatní uživatelé sítě komunikací v dané lokalitě užít za všech okolností.

Pokud žalobce namítal, že je část jeho pozemku v důsledku obecného užívání poškozována, žalovaný správně poukázal na možnost postupu dle § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích, kdy silniční úřad může k návrhu vlastníka účelové komunikace upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně jeho oprávněných zájmů.

VI. Závěr a náklady

S ohledem na shora uvedené soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

V souzené věci byl úspěšný žalovaný správní orgán, ten náhradu nákladů řízení nepožadoval, ostatně mu ani náklady, které by přesahovaly rámec běžné činnosti správního orgánu, nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Protože osobám zúčastněným na řízení soud neuložil v řízení žádné povinnosti a současně neshledal žádné důvody hodné zvláštního zřetele, vyslovil v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s., že se osobám zúčastněným na řízení náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení

rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 23. května 2017.

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu